



NYTT OM GAMMELT
utgis av Fåberg og Lillehammer
historielag, Postboks 331, 2602
Lillehammer.
BANKKONTO: 2000.24.19115
VIPPS-NR. 51 31 6
post@faberghistorielag.no
www.faberghistorielag.no
Formgitt av Vegard Gundersen



Nytt om gammelt

Februar 2020 - Nr. 1/20 FÅBERG OG LILLEHAMMER HISTORIELAG

ger om sted, tid, personer, aktivitet mv. vil disse være tilgjengelige for alle ved å gå inn på historielagets hjemmeside under menyen «Historielagets fotodatabase». Arbeidet med innhenting av bilder vil bli intensivert i 2020 og flere vil etter hvert bli involvert i arbeidet med skanning, identifisering mv. Medlemmer i fotogruppa er Vegard Gundersen, Mikael Finsveen, Rolf Løvdal, Egil Malme, Erling Lier og Kjetil Rolseth.

10 Fåberg kultursti

Fåberg kultursti ble i 2019 registrert i Enhetsregisteret i Brønnøysregistrene. Det er utarbeidet nye vedtekter, som vil bli presentert for årsmøte i Fåberg kultursti i februar. Likeså forslag til ny grunneieravtale basert på første inngåtte avtale av 21/11-1990. Grunneiere og andre har bygd en ny flott gapahuk kalt "Pyramiden". Gapahuken er satt opp på Søre Jørstad sin grunn, like inntil den forkorta delen av kulturstien fra Fåberg kirke. Kim Ruben Granum, Andreas Jørstad og Oddgeir Jørstad er med i styret og er ivrige støttespillere. I 2019 har 303 stk. skrevet seg inn i gjesteboka ved Søre Jørstad, derav mange utlendinger fra land som USA, Tyskland, Nederland, Danmark og Sverige. Det ble i august avholdt fellesdugnad for vedlikehold av kulturstien, som nå kan presenteres i bra stand.

11 Mesna kultursti

Norodd Bakkeberg og Øyvind Nyfløt har synfart kulturstien og notert ødelagte og manglende skilt. Vi prøver å spore hvor malene til skiltene kan være.

12 Krigsgravgruppa

Krigsgravtjenesten i Kulturdepartementet orienterte 13. november 2019 Forsvaret, kommunen og historielaget om planen for oppgradering av krigsgravplassen på Jørstadmoen. Tavler med navn på de 954 krigsfangene som døde 1942-45 og er gravlagt der, er med i planforslaget. Oppgradering er avhengig av statlig bevilgning.

13 Medlemmer

Ved utgangen av 2019 hadde Fåberg og Lillehammer historielag:

- æresmedlemmene Ole H. Rønningen og Jon Thorsrud
- 293 enkeltmedlemmer (306 ved utgangen av 2018)
- 128 familiemedlemskap (124)
- 13 nyinnmeldte i siste del av 2019 som ikke er krevd for 2019-kontingent (også i 2018 var det 13 slike),

til sammen 436 medlemmer/medlemskap (445).

Grethe Borgen
Mikael Finsveen Anette Røsjorde Reidar Bostad
Eystein Brandt Aud Hulberg Jostein Valved

Aktivitetsplan for 2020

1. Gi ut årbok 39
2. Dokumentere og gi ut bok om lokale bureisingsbruk
3. Arrangere 2 medlemsturer
4. Delta i feiringen av 1000-års jubileet Hundorp 2021
5. Gjennomføre 8 lokalhistoriske seminarer i samarbeid med Høgskolen i Innlandet
6. Navneplater på krigsgravplassen på Jørstadmoen
7. Koordinatfeste lokale stedsnavn på digitale kart
8. Gi ut meldingsbladet «Nytt om gammelt» 3 ganger



Historielaget på tur, Ringsaker kirke, guide Roger Andreassen til venstre.

Fåberg og Lillehammer historielag har årsmøte på Krokvang Messenlivegen 607 i Roterudbygda

Søndag 8. mars 2020 kl. 16.00

Sakliste:

1. Godkjenning av innkallingen
2. Konstituering
3. Styrets årsmelding for 2019
4. Godkjenning av regnskap for 2019
5. Innkomne saker (Saker som ønskes behandlet av årsmøte må være styret i hende innen 25. februar)
6. Aktiviteter og budsjett 2020 til uttalelse
7. Medlemskontingent for 2021 (forslag: uendret)
8. Valg

**Det blir enkel servering
Terje Holen kåserer om Roterudbygda**

Om noen trenger transport vil vi prøve å ordne det. Ring 924 03 233 (Jostein Valved)

Årsmelding 2019 for Fåberg og Lillehammer historielag

1 Årsmøtet 2019

Årsmøtet ble holdt på Betel i Rudsbygd søndag 3. mars 2019, kl. 1600. Leder Grethe Borgen ønsket 32 framtmøtte velkommen. De fleste årsmøtedokumentene var gjengitt i medlemsbladet Nytt om gammelt nr. 1/19. Etter forslag fra revisor godkjente årsmøtet et endret 2018-regnskap. Ellers ble vedtakene som foreslått av styre og valgkomite. Under kaffen etter årsmøtet fortalte Haldis Tunset om Rudsbygd før og nå.

2 Tillitsvalgte 2019

Etter årsmøtet 2019 har disse hatt årsmøtevalgte verv:

Styret konstituert etter årsmøtet 3. mars

Leder: Grethe Borgen, 2018-2019
Styremedlemmer: Mikael Finsveen (nestleder), 2018-2019
Anette Røsjorde (sekretær), 2019
Jostein Valved (kasserer), 2019-2020
Reidar Bostad, 2019-2020

Varamedlemmer: Eystein Brandt, 2019
Aud Hulberg, 2019

Andre tillitsvalgte (alle valgt for 1 år):

Revisor: Per Erik Engebregtsen
Vararevisor: Anne Karin Lunke
Valgkomite: Thorstein Hernes, Einar Rindal og Eldrid Vasslid.
Styret har i 2019 hatt 10 styremøter og behandlet 73 saker.

3 Bok og medlemsblad

Årbok nr. 38 ble lansert 3. november 2019 på Lillehammer kirkesenter med ca 150 tilstede.

Jon Thorsrud sa fra seg arbeidet som forlegger etter å ha gjort det i alle år siden historielaget begynte å gi ut årbok (årbøkene 1-37). Historielaget har inngått avtale med ny forlegger, Ring Design ved Ingunn Framgården, som har tatt på seg å utforme årboka. I årbokredaksjonen er Live Sætre, Geir Linberg, Rønnaug Hovhaugholen, Jorun Krukhoug Kilvær, Halgrim Øistad og Jørgen Skaug. Ivar Olstad har lest korrektur, og Grethe Borgen og Kari Brennum har også i år laget register til årboka.

Vegard Gundersen har overtatt utforminga av medlemsbladet **Nytt om gammelt** etter Jon Thorsrud. **Nytt om gammelt** ble sendt til alle medlemmer i februar, mai og august 2019.

4 Representasjon

Historielaget var representert med tre styremedlemmer på årsmøtet og feiringa av Gudbrandsdal historielag si 100-årsmarkering i Vågå 4. mai 2019. Jostein Valved deltok som eneste delegat fra Innlandet på landsmøtet til Landslaget for lokalhistorie i Alta 24.-26. mai. Historielaget vårt ble 29. oktober invitert med på en samling for alle historielagene på Hedmarken i Garveriet på Moelv. Lederen møtte og fikk interessante orienteringer om drifta av de ulike lagene.

5 Turer

Lørdag 2. juni var det busstur med historielaget. Turen gikk i fint vær med 47 påmeldte deltakere. Turen gikk gjennom Gausdal mot Espedalen og Skåbu. Ola Fyksen var guide gjennom Vestre Gausdal og delte kunnskap om garder og folk, historier og sagn. Ved Helvete fikk vi kaffe og kake, og orientering og omvisning i jettegrytene ved Odd Midtlin. Videre til Espedalen fjellkirke. Rolf Megrund gav en fin orientering om gruvehistorien og livet i Espedalen. På Ruten fjellstue fikk vi varm lunsj før vi dro videre til Skåbu og Vinstra. Ved Kamfossen inviterte Unni Bøyum Kluge oss inn i Bakkestugu som er landets siste bebodde husmannsplass. Turen hjem gikk

langs E6, der både Jostein og Aud grep mikrofonen med informasjon om stedene vi passerte. Som tidligere historielags-turer ga også denne turen et vesentlig påfyll av lokalhistorisk kunnskap og opplevelser, samt et trivelig sosialt samvær.

Høstturen gikk med buss til Moelv 20. oktober. Det var 49 deltakere. Roger Andreassen møtte oss i Ringsaker kirke. Vi fikk en orientering om kirken og en liten orgelkonsert. Han fulgte oss på resten av turen som lokal guide i Ringsaker. På Garveriet ga Harald Sunde en orientering og omvisning i Ringsaker Historielag sitt krigshistoriske formidlingssenter. På veien hjem stoppet vi ved Tolvsteinene før vi etter en rundtur i Ringsaker fikk lunsj på restauranten Punktum på Nedre Berg gård. Roger ga hele tiden utfyllende og spennende informasjon om steder vi passerte på veien

6 Lokalhistoriske seminar

I samarbeid med høgskolen i Innlandet ble det arrangert 8 lokalhistoriske seminar i Litteraturhuset/Lillehammer bibliotek i 2019. Disse er svært godt besøkt og var i 2019:

- 16.01: Gudmund Moren, Marit Hosar og Helge Sognli: Hvordan skal

- vi ta vare på lokalhistorie/historie i en moderne tidsalder? (90 deltakere)
- 30.01: Trond Feiring: Lillehammer 1965-2000. Fra industriby til OL-by (90 deltakere)
- 13.02: Tore Pryser: Internerte og flyktninger i Lillehammer rundt 1920 (60 deltakere)
- 27.02: Benedicte Ingstad: Arkeologen og Lillehamringen Anne Stine Ingstad (130 deltakere)
- 09.10: Nan B. Skille: Mot og motstand. Med Sigrid Undset på barrikadene (115 deltakere)
- 23.10: Tore Pryser: Filsethene i krig 1940-1945 (68 deltakere)
- 06.11: Ådne Norheim: Personen bak gatenavnet. Hvem skjuler seg bak byens gatenavn? Thorstein Hernes orienterte om regelverket for veg- og gatenavn. (70 deltakere)
- 20.11: Ivar Olstad og Tore Bjørnsgaard: Kvinneportretter i Lillehammer. Gina Borchgrevink og Anine Wollebæk Slaatto. (110 deltakere)

7 Internett, facebook og digitalisering

Historielaget fikk ny nettside i slutten av 2018 og den framstår fra 2019

Regnskap og budsjettforslag

	Regnskap 2018		Budsjett 2019		Regnskap 2019		Budsjett 2020	
	inntekt	kostnad	inntekt	kostnad	inntekt	kostnad	inntekt	kostnad
	kr	kr	kr	kr	kr	kr	kr	kr
Bestemte aktiviteter								
Gi ut ny årbok (2020: nr. 39)	166 171	163 215	175 000	162 000	187 076	198 928	175 000	200 000
Bureisingsbruk i Fåberg (dokumentasjon og bok)				15 000		14 438	60 000	75 000
Arbeid for å få navneplater på krigsgravstedet Jørstadmoen		175		2 500		350		1 000
Gamle utmarksnavn - koordinatfeste disse på kart				500		1 089		1 000
Fåberg og Mesna kulturstier				1 000		318		2 000
Fotograppa		1 380		5 000		357		2 000
To medlemsturer	34 500	30 289	20 000	25 000	40 500	44 269	20 000	25 000
Ca. 8 lokalhistoriske seminarer	12 000	38 875	12 000	41 000	12 000	42 031	12 000	45 000
Gi ut 3 nr. av Nytt om gammelt		29 026		30 000		28 726		30 000
Ny nettside 2018 (ferdig)		5 000						

Andre inntekter og kostnader								
Årskontingent fra medlemmene	84 975		85 000		82 488		82 000	
Kontingent til Landslaget for lokalhistorie og GHD		8 618		8 500		8 670		8 500
Mva-kompensasjon	31 385		25 000		25 637		25 000	
Grasrotmidler (fra Norsk Tipping AS)(note 1)	7 607		10 000		17 189		15 000	
Aktivitetsstøtte fra Lillehammer kommune	4 000		4 000		-		-	
Bok om setrene i Fåberg (2017)	31 913	11 738	10 000		8 847	175	4 000	
Salg av eldre bøker (medregna fjorårets årbok)	27 579	63	27 000		29 760	61	30 000	
Salg av andres bøker	3 655	2 766	2 000	1 500	1 590	2 169	2 000	500
Salgsvirksomheten (med lager, forsikring, lansering m.v.)	3 858	40 719	4 000	42 000	4 476	39 173	4 000	40 000
Godtgjøring til styret		18 400		20 000		18 100		20 000
Tilskott til andre (note 2)		7 462		10 000		6 200		5 000
Andre inntekter og kostnader	1	37 560	-	35 000	1 275	28 630		35 000
Finansinntekt (renteinntekt) (note 3)	24 768		6 000		52 026		40 000	
Fra/til bundet fond (Fåberg kultursti)					318		1 000	
	432 412	395 286	380 000	399 000	463 181	433 683	470 000	490 000

Underskudd i budsjett

Overskudd i regnskap

37 126

29 497,66

med ny layout og nye menyer og er mer informativ, oversiktlig og leservennlig. Ansvarlige for nettsiden er Mikael Finsveen (nyheter, fagstoff, informasjon mv.) og Richard Fauskrud (teknisk). Adressen til hjemmesida er https://www.faberghistorielag.no/.

Historielaget har også en åpen **facebook-gruppe**, Fåberg og Lillehammer historielag, med ca. 600 følgere. Thorstein Hernes er historielagets facebook-ansvarlig og administrator. I slutten av 2019 var det en gjennomgang av facebook-siden for å forbedre denne som informasjons- og kommunikasjons-plattform. I tillegg har fotograppa en egen facebook-gruppe, Fåberg og Lillehammer historielag Fotograppa. Kjetil Rolseth er administrator for denne.

Koordinatfesting av stedsnavn: Historielaget jobber med å få festa lokale stedsnavn, innsamlet på 80-tallet, inn på et digitalt kart, slik at disse blir lettere tilgjengelig for flere. Arbeidet ble påbegynt i 2019 og vil intensiveres i 2020.

8 Bureisingsbruk i Fåberg

I første halvdel av 19-hundretallet ble det rydda og bygd mange bureisingsbruk i Norge, bl.a. for å bremse emigrasjonen. Ei gruppe med Ådne Norheim, Terje Holen, Kari Brennum, Marit Norheim og Mikael Finsveen som de ivrigeste har i 2019 arbeid med å dokumentere bureisingsbrukene i Fåberg. Målet er at historielaget i siste del av 2020 skal gi ut bok om disse bureisingsbrukene.

9 Fotograppa

Fotograppa har i 2019 arbeidet videre med innhenting av gamle bilder fra Fåberg og Lillehammer. Bildene systematiseres, kvalitetssikres, skannes og legges inn i et digitalt arkiv. Personer og steder må identifiseres. Bildene lagres digitalt i bilde- og arkiveringsprogrammet «Omeka». Etter at bildene er skannet og lagt inn i programmet med tilgjengelige opplysnin-

	2018	2019
	kr	kr
Kundekrav	83 661,25	80 923,00
Til gode merverdiavgift	5 147,28	13 218,05
DNB Liv garantikonto II	3 640 455,00	690 211,00
Bankinnskudd	<u>225 111,48</u>	<u>200 957,12</u>
	954 375,01	985 309,17

	2018	2019
Egenkapital	913 451,01	942 948,67
Bundet fond - Fåberg kultursti	8 195,00	7 877,50
Forskudd fra medlemmer	950,00	1 300,00
Anna kortsiktig gjeld	<u>31 779,00</u>	<u>33 183,00</u>
	954 375,01	985 309,17

Noter

Regnskapstallene har øre, men er her avrunda til nærmeste krone. Ved summering kan det derfor bli ei krone for mye eller for lite.

2018-tallene er godkjent regnskap på årsmøtet 3. mars 2019 og avviker litt fra presentasjonen i *Nytt om gammelt* nr. 1 - 2019.

- Stor økning. Vi takker tippere som lar historielaget få grasrotandelen av deres spilleinnsats.
- Tilskott til andre i 2019: engangstilskott til Sundgårdens venner kr 5 000.
- Historielagets midler utover det som trenges til drifta er plassert i DNB Liv (sikker plassering). Avkastninga varierer med finansmarkedet og er bedre enn på bankinnskudd. Kontoutskrift kommer i mai året etter. Regnskapsført i 2019 er i samsvar med kontoutskrift for 2018 som vi mottok i mai 2019.